

Alla mainittu asiakirja on allekirjoitettu Espoon sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittaja	Rinta-aho Harri
Allekirjoitusaika	02.03.2021 09:29

ASIAKIRJAT

Asiakirja	Lausunto eduskunnan sivistysvaliokunnalle.pdf
-----------	---

Eduskunnan sivistysvaliokunta
SiV@eduskunta.fi

Eduskunnan sivistysvaliokunnan pyyntö kirjallisesta asiantuntijalausunnosta 22.2.2021

Lausunto eduskunnan sivistysvaliokunnalle

Eduskunnan sivistysvaliokunta on pyytänyt kirjallista asiantuntijalausuntoa Espoon kaupungin sivistystoimen johtaja Harri Rinta-aholta asiassa HE 241/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi.

Sivistystoimen johtaja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Opiskeluhuollon palvelut

Hallituksen esityksen mukaan uudistuksen jälkeen opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut järjestettäisiin osana hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja, samoin kuin kouluterveydenhuolto sekä toisen asteen opiskeluterveydenhuolto. Opiskeluhuollon palvelut toteutettaisiin jatkossakin lähipalveluna kouluilla ja oppilaitoksissa.

Kuten Espoon kaupungin lausunnossa 18.9.2020 todetaan, opetustoimen näkökulmasta esitettyyn opiskeluhuollon palveluiden järjestämisvastuun siirtoon liittyy huolia. Ratkaisun toimivuus työn ja kustannustenjaon osalta jää epäselväksi, ja uudistus on haaste ennaltaehkäisevän ja yhteisöllisen työotteen jatkuvuudelle opiskeluhuollossa. Hallituksen esitysluonnoksessa jää epäselväksi yhteisöllisen, ennaltaehkäisevän työn ja yksilöön kohdistuvan, korjaavan työn välinen suhde ja tasapaino.

Tämän lisäksi on huomioitava, että koronapandemian pitkittyessä se tulee vaikuttamaan oppilaiden ja opiskelijoiden opiskeluhuollon palveluiden tarpeeseen vielä sen jälkeen, kun opiskeluhuollon palvelut siirtyisivät hyvinvointialueen järjestämisvastuulle.

Taloudelliset vaikutukset

Kuten Espoon kaupunki on todennut lausunnossaan 18.9.2020, esitetty uudistus horjuttaisi kestävämmällä tavalla Espoon kaupungin taloutta. Se leikkaisi suoraan ja perusteettomasti kaupungin rahoitusta ja muuttaisi rahoituksen rakennetta vahingollisesti. Tulojen puolitus, velkojen jääminen kaupungille, omaisuuden vastikkeeton siirto ja verorahoituksen korvautuminen valtionosuuksilla hidastaisi tulorahoituksen kasvua. Investointia tarve ei sen sijaan juurikaan uudistuksessa vähenisi.

Ehdotettu esityksen rahoitusratkaisu uhkaa heikentää espoolaisten palveluiden saatavuutta ja sen myötä lisätä Espoon sisäisiä hyvinvointieroja. Alueen rahoitus on kaventumassa ja samalla velvoitteet saatavuudesta ja palvelujen paranemisesta ovat merkittävät. Uudistus tulisi vaikuttamaan erityisesti sivistystoimen palveluihin. Espoon alaluokkien oppilaista on maahanmuuttajataustaisia lapsia jo yli 25 prosenttia. Tämän joukon yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen kouluttautumisen mahdollisuus edellyttää resursseja, jotka uhkaavat vähentyä merkittävästi.

Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö

Yhdyn Kuntaliiton lausunnossaan 17.2.2021 toteamaan siitä, että uudistuksen perusratkaisu ei turvaa riittävällä tavalla kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyötä.

Lain hyvinvointialueesta 14 §:n mukaan hyvinvointialueen ja sen alueen kuntien on neuvoteltava vähintään valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 10 §:ssä todetaan, että hyvinvointialueen on osaltaan yhteen sovitettava sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujaan kunnallisten ja valtion palvelujen kanssa.

Näen, että lain hyvinvointialueesta 14 §:ään kirjatun neuvotteluvuorituksen lisäksi sääntelyä tulisi tarkentaa vähintään siten, että hyvinvointialueen ja alueen kuntien tulee sopia yhteistyön edellyttämistä yhteistyörakenteista, toimintamalleista sekä yhteistyön edellyttämästä tiedonkulusta.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 6 §:n mukaan kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä ja kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Näitä lakisääteisiä tehtäviä ovat mm. varhaiskasvatuksen ja koulutuksen sekä liikunta- ja kulttuuripalveluiden järjestäminen.

Kuten Kuntaliitto toteaa lausunnossaan 17.2.2021, kunnat tarvitsevat johtamiseen reaaliaikaista tietoa ja erityisesti hyvinvoinnin edistämisen tehtävän toteutuminen vaatii onnistuneeseen toteuttamiseen monipuolista tietoa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta. Lainsäädännöllä tulisi varmistaa, että kunnilla on niiden lakisääteisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistehtävän toteuttamiseksi riittävän kattava ja ajantasainen tietopohja. Yhdyn Kuntaliiton ehdotukseen siitä, että velvollisuus toimittaa ajantasaista tietoa tulisi erikseen kirjata järjestämislain 7 §:ään osaksi hyvinvointialueiden kunnille tuottamaan asiantuntijatukeen.

Harri Rinta-aho, sivistystoimen johtaja
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Sivistystoimi

Lausunto

3 (3)

6972/03.00.00/2020

02.03.2021

Liitteet

Tiedoksi

Eduskunnan sivistysvaliokunta